

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

04 februarie 2020

*mun. Chișinău*

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție, în următoarea componență:

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Cobzac Elena

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Boico Victor

juducând, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Sâli Radu, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 noiembrie 2018, în cauza penală privindu-l pe

**Gricalovschi Oleg Xxxxx**, născut la xxxxx, în r-nul Xxxxxs. Xxxxx, domiciliat mun. Xxxxx bd. Xxxxx

**Termenul de examinare a cauzei:**

1. prima instanță: 02.11.2017-15.06.2018
2. instanța de apel: 25.07.2018-13.11.2018
3. instanța de recurs: 09.09.2019 - 04.02.2020

**A C O N S T A T A T :**

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 15 iunie 2018, în procedura judecării pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, Gricalovschi Oleg Xxxxx, a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, la 2 ani 8 luni închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 2 ani.

În conformitate cu art. 90 Cod penal, pedeapsa stabilită lui Gricalovschi O., a fost suspendată condiționat pe o perioadă de probațiunea de 1 an.

A fost încasat de la Gricalovschi O. în beneficiul statului, cheltuielile de judecată pentru efectuarea expertizei medico-legale în sumă de 320 lei.

A fost admisă parțial acțiunea civilă înaintată de reprezentantul legal al părții vătămate Pleșco A., Pleșco V., fiind încasat de a inculpat în beneficiul ultimului a sumei de 25000 lei, cu titlu de prejudiciu moral, în rest cerințele au fost respinse ca neprobate.

2. Potrivit sentinței s-a constatat, că la 08 august 2017 aproximativ la ora 04:06, Gricalovschi O. posesor al permisului de conducere cu seria nr. xxxxx, categoria „B” și „C”, aflându-se la volanul autovehiculului de model „Dacia Logan” cu numerele de înmatriculare XXXXX, ignorând prevederile pct. 45 al Regulamentului circulației rutiere, care stabilește că, ”Conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii

factors: a) starea psihologică ce influențează atenția și reacția, b) dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase, c) starea tehnică a vehiculului și particularitățile încărcăturii, d) situația rutieră”, precum și pct. 11 lit. f), care prevede că, ”Conducătorul de vehicul, este obligat: f) la trecerile pentru pietonii cu circulația neregulată să cedeze trecerea pietonilor aflați în traversarea drumului pe partea carosabilului în direcția de mers a vehiculului”, pe trecerea pentru pietoni, amplasată la intersecția bd. Dacia și bd. Cuza Vodă din mun. Chișinău, a tamponat pietonul Pleșco Alexei Valeriu, care traversa carosabilul de la stânga la dreapta relativ deplasării mijlocului de transport. În rezultatul tamponării pietonului Pleșco Alexei, conform raportului de expertiză judiciară medico-legală nr. 2038/D din 24.10.2017 i-au fost cauzate leziuni corporale în rezultatul acțiunii traumatice a unui obiect contondent dur, posibil în timpul și în circumstanțele indicate, prezintă pericol pentru viață și în baza acestui criteriu se califică ca vătămare gravă.

Fapta constatată de prima instanță și reținută în sarcina inculpatului a fost calificată în baza art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal - *încălcarea regulilor de securitate a circulației și de exploatare a mijloacelor de transport de către persoana care conduce mijlocul de transport. încălcare ce a cauzat din imprudență o vătămare gravă a integrității corporale sau a sănătății.*

3. Sentința a fost atacată cu apeluri de către:

3.1 Procuror, care a solicitat casarea parțială a acesteia, cu pronunțarea unei hotărâri noi potrivit modului stabilit pentru prima instanță, recunoscându-l pe Gricalovschi Oleg culpabil de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, a-i stabili pedeapsa sub formă de 3 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 ani.

În motivarea apelului a indicat:

- instanța de judecată nu a ținut cont de faptul că, la stabilirea pedepsei este necesar de a lua în considerație criteriile de individualizare a pedepsei, prevăzute de art. 75 Cod penal, la stabilirea pedepsei inculpatului Gricalovschi O. în baza art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, nu a ținut cont de faptul că acesta a săvârșit o infracțiune gravă, deși din imprudență, dar soldată cu cauzarea de vătămări corporale grave lui Pleșco A. care se deplasa regulamentar, pe trecerea de pietoni. Trecerea de pietoni fiind spațiul destinat pentru deplasarea în siguranță a pietonilor, pedeapsa stabilită este prea blândă și astfel sentința urmează a fi casată din motivele expuse.

3.2 Partea vătămată Pleșco A., la data de 29.06.2018, a depus apel nemotivat, prin care a solicitat casarea totală a acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care: să fie admisă integral acțiunea civilă înaintată de Pleșco Alexei către Gricalovschi Oleg, cu privire la repararea prejudiciului material și moral cauzat în legătură cu săvârșirea infracțiunii de către Gricalovschi Oleg; să fie condamnat inculpatul Gricalovschi Oleg în baza art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal cu aplicarea unei pedepse corect individualizate.

3.3 Reprezentantului legal al părții vătămate Pleșco Al. – Pleșco V. a depus apel motivat, prin care a solicitat casarea parțială a acesteia în partea ce ține de

respingerea parțială a acțiunii civile înaintate de Pleșco Alexei și în ceea ce ține de termenul și modul de suspendare condiționată a pedepsei aplicate lui Gricalovschi Oleg, pronunțarea unei noi hotărâri prin care: să fie admisă integral acțiunea civilă înaintată de Pleșco A. către Gricalovschi O. cu privire la repararea prejudiciului material și moral cauzat în legătură cu săvârșirea infracțiunii de către Gricalovschi O.; dispunerea suspendării condiționate a executării pedepsei cu închisoarea aplicate lui Gricalovschi O., pe un termen de 5 ani, cu obligarea acestuia să repare daunele cauzate în urma infracțiunii și în termenul de suspendare condiționată a executării pedepsei stabilite acestuia, încasarea din contul inculpatului Gricalovschi Oleg în beneficiul lui Pleșco V. a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 3 000 lei.

În motivarea apelului, reprezentantul legal al părții vătămate a invocat:

- prima instanță eronat a concluzionat asupra netemeinicii pretenției privind încasarea din contul inculpatului a prejudiciului sub formă de venit ratat, or reclamantul a anexat la acțiunea civilă certificatul eliberat de „R-Shipping Express” SRL cu data de 15.02.2018, prin care s-a confirmat că partea vătămată este angajată în funcție de manager în comerț, totodată, s-a confirmat și salariul de funcție lunar în mărime de 2400 lei;

- începând cu data accidentului rutier, ca urmare a vătămarilor corporale pe care le-a suportat, capacitatea de muncă a reclamantului Pleșco Alexei s-a redus considerabil. La caz, prejudiciul apare și sub forma venitului ratat ca urmare a reducerii capacității de muncă, precum și sub forma daunei reale - cheltuieli suplimentare suportate în legătură cu vătămarea sănătății. Astfel, vătămarea sănătății reclamantului Pleșco A. a avut drept urmare reducerea capacității de muncă cu efecte de durată și inculpatul urmează să achite retribuirea de care partea vătămată a fost lipsită în acest interval de timp;

-vătămarea integrității corporale a reclamantului a produs reducerea semnificativă a capacității de muncă, deoarece anterior accidentului acesta a fost încadrat în câmpul muncii, iar la stabilirea prejudiciului reclamantul are dreptul la diferența dintre venitul obținut anterior și cel după vătămarea sa. Suplimentar, a prezentat certificatele de concediu medical prin care se confirmă perioada în care Pleșco V. s-a aflat în concediu medical și respectiv, confirmă perioada în care reclamantul a fost lipsit de retribuirea care i se cuvenea, în acest interval de timp;

- motivele invocate sunt superficiale și nu pot justifica soluția instanței de fond privind respingerea pretenției de reparare a prejudiciului material cauzat prin săvârșirea infracțiunii. Mai mult decât atât, dacă se invocă faptul că *„unele sume nu sunt probate în privința sumelor invocate de procurare a preparatelor și de efectuare a procedurilor, ce rezultă nemijlocit din fapta săvârșită de către inculpat”*, atunci urma să se menționeze partea din sumă probată și respectiv, partea neprobată. Or, la caz, s-a respins pretenția fără a intra în esența înscrisurilor prezentate;

- la acțiunea civilă depusă la data de 22 februarie 2018, au fost anexate 3 extrase din Fișa medicală a pacientului, din care rezultă necesitatea tratamentului medicamentos și care în același timp, este descris cu lux de amănunte;

- instanța de fond eronat a considerat că, acele medicamente procurate nu au fost neapărat prescrise de medicul părții vătămate;

- instanța de judecată urma să aplice față de acesta un termen de probă mai mare de un an și potrivit art. 90 alin.(6) lit. f) din Codul penal, să-l oblige pe acesta să repare daunele cauzate în urma săvârșirii infracțiunii în interiorul termenului de probă, fapt care ar face această suspendare a executării pedepsei cu închisoarea mai efectivă pentru atingerea scopurilor legii penale.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 noiembrie 2018, a fost respins ca nefondat apelul declarat de către procuror și admis apelul declarat de către partea vătămată, fiind casată sentința parțial, în partea acțiunii civile, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit, pentru primă instanță, în partea respectivă, fiind admisă acțiunea civilă înaintată în procesul penal și încasat de la inculpatul Gricalovschi Oleg în beneficiul părții vătămate Pleșco Alexei - 28 496 lei, cu titlu de reparare a prejudiciului material produs prin infracțiune; 50 000 lei, cu titlu de reparare a prejudiciului moral produs prin infracțiune; 3 000 lei, cu titlu de reparare a cheltuielilor judiciare legate de asistența juridică acordată de avocat, în rest a fost menținută sentința.

5. În motivarea soluției, instanța de apel a indicat că, în sentință se cuprind datele privind persoana inculpatului, gravitatea infracțiunii săvârșite și circumstanțele care influențează asupra pedepsei, fiind luate în considerație la stabilirea categoriei și măsurii de pedeapsă, astfel prima instanță corect a concluzionat că atingerea scopului pedepsei se v-a asigura prin aplicarea închisorii cu suspendarea condiționată a executării pedepsei, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport.

Interpretarea judiciară a prevederilor articolului 90 Cod penal, care constituie sediul instituției condamnării cu suspendarea a executării pedepsei, în raport cu circumstanțele exclusiv atenuante ale cauzei și persoana inculpatului, care este pozitivă, determină concluzia că în speță există temei legal pentru aplicarea acestora.

Prin urmare, în viziunea instanței de apel, sânt nefondate motivele invocate de apelanți în partea respectivă.

Cu privire la motivele invocate în apelul părții vătămate ce vizează soluționarea acțiunii civile înaintate în cadrul procesului penal, se observă că prima instanță nu s-a expus motivat asupra acțiunii civile, în partea cuantumului prejudiciului material și moral produs prin infracțiune, precum și în partea cheltuielilor judiciare legate de asistența juridică acordată de avocat.

Cu privire la prejudiciul material produs prin infracțiune, instanța de apel a remarcat că este pripită concluzia primei instanțe, precum că partea civilă nu a prezentat probe întru confirmarea cuantumului prejudiciului material solicitat, pentru tratamentul părții vătămate și îngrijirea acesteia, devreme ce la dosarul cauzei sunt anexate bonuri și alte înscrisuri care justifică cuantumul prejudiciului material solicitat.

Procedând în asemenea mod, prima instanță nu a acordat deplină eficiență prevederilor articolelor 219 alin. (1) -(4) și 220 alin. (1) - (3) Cod de procedură penală,

motiv pentru care se impune casarea sentinței atacate, în partea acțiunii civile privind repararea prejudiciului material produs prin infracțiune și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță. în partea respectivă.

Soluționând acțiunea civilă, în partea prejudiciului material produs prin infracțiune, se aplică prevederile menționate și cele din articolul 387 alin. (1) Cod de procedură penală, astfel încât se apreciază că sunt dovedite temeiurile și mărimea acestui prejudiciu.

Acțiunea civilă înaintată în procesul penal de către reprezentantul legal al părții vătămate este bazată pe originalele bonurile fiscale (vezi anexa 2 la apelul motivat depus în instanța de apel), pretențiile materiale fiind de 28 496 lei.

În atare situație, potrivit legii, urmează a încasa de la inculpat în beneficiul părții vătămate - 28 496 lei, cu titlu de reparare a prejudiciului material produs prin infracțiune.

Cu privire la prejudiciului moral, instanța de apel a indicat că nu este motivată suficient concluzia instanței de judecată privind mărimea despăgubirilor materiale convenite părții civile, de vreme ce lipsește evaluarea cuvenită a cuantumului despăgubirilor materiale ale prejudiciului moral și nu sunt luate în considerație consecințele infracționale, precum și circumstanțele cauzei, care au influențat considerabil starea psihică și starea sănătății părții vătămate. Or, mărimea prejudiciului moral produs prin infracțiune, stabilită prin sentință, este incomensurabilă cu prejudiciul moral produs părții vătămate de către inculpat.

Procedând în asemenea mod, prima instanță n-a acordat deplină eficiență prevederilor articolelor 219 alin. (1) - (4) și 220 alin. (1) - (3) Cod de procedură penală, astfel încât au fost comise erori judiciare, iar, pe cale de consecință juridică, acțiunea civilă înaintată în procesul penal, în partea respectivă, n-a fost soluționată în conformitate cu legislația.

În atare situație, în viziunea instanței de apel, erorile judiciare enunțate urmează a fi corectate de instanța de apel, motiv pentru care se impune casarea sentinței atacate, în partea acțiunii civile privind repararea prejudiciului moral produs prin infracțiune și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, în partea respectivă. Din lucrările cauzei, cu certitudine se constată că, în rezultatul infracțiunii săvârșite de inculpat, părții vătămate i-au fost cauzate suferințele psihice și fizice.

La evaluarea cuantumului despăgubirilor materiale ale prejudiciului moral se ia în considerație rezultatele infracționale, care au influențat considerabil starea psihică a părții vătămate, precum și starea sănătății acesteia, care, potrivit raportului de expertiză judiciară nr. 2038/D din 24 octombrie 2017 părții vătămate Pleșco A., în rezultatul infracțiunii, i-a fost cauzată vătămare corporală gravă (f. d. 59-62).

Prin urmare, instanța de apel a reținut că, cuantumul prejudiciului moral produs prin infracțiune, în proporțiile corespunzătoare, se va încasa de la inculpat în beneficiul părții vătămate.

Prin ordonanța de recunoaștere în calitate de reprezentant legal al părții vătămate din 28 august 2017, rezultă că Pleșco V. a fost recunoscut în calitate de

reprezentant legal al părții vătămate Pleșco A. (f. d. 31). În ședința de judecată în apel, interesele reprezentantului legal al părții vătămate au fost reprezentate de avocatul Popa V. La dosarul cauzei este anexat bonul de plată cu seria YL Nr. 953531 în care se indică că reprezentantul legal al părții vătămate a achitat serviciile pentru asistența juridică acordată de avocat în cadrul procesului penal în valoare totală de 3 000 lei.

Din lucrările dosarului, se observă că în cadrul procesului penal reprezentantul legal al părții vătămate a fost asistat de către avocatul Popa V., astfel încât sunt dovedite temeiurile și mărimea cheltuielilor judiciare cerute de reprezentantul legal al părții vătămate.

Soluționând chestiunea cu privire la cheltuielile judiciare suportate în legătură asistența juridică acordată reprezentantului legal al părții vătămate în cadrul procesului penal, conform articolelor 219 și 385 alin. (1) pct. 14) Cod de procedură penală, aceste cheltuieli urmează a fi reparate de inculpatul Gricalovschi O.

Cu privire la motivele invocate în apelul părții vătămate, ce vizează încasarea din contul inculpatului în beneficiul părții vătămate a venitului ratat în mărime de 15600 lei, instanța de apel a apreciat că aceste cerințe nu sunt bazate pe legea procesual penală, motiv pentru care se resping.

În context, instanța de apel a stabilit că, este corectă concluzia primei instanțe privind determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite de inculpatul Gricalovschi O. și semnele componenței de infracțiune prevăzute de articolul 264 alin. (3) lit. a) Cod penal: încălcarea regulilor de securitate a circulației și de exploatare a mijloacelor de transport de către persoana care conduce mijlocul de transport. încălcare ce a cauzat din imprudență o vătămare gravă a integrității corporale sau a sănătății.

6. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către procuror, care solicită casarea acesteia, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată, deoarece instanța nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel.

În motivarea recursului invocă:

- instanța de apel, la emiterea deciziei a ignorat acel fapt, că conform art. 61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului. Pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane. Astfel, pronunțând o decizie de condamnare la pedeapsă cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pentru comiterea unei infracțiuni cu un grad prejudiciabil sporit, fiind periclitată ordinea de drept, nu a fost atins scopul principal și anume prevenirea de comitere de infracțiuni de către inculpat, precum și de către alte persoane, restabilirea echității sociale;

- instanța de apel făcând trimitere la prevederile art. 61 Cod penal, nu s-a referit la argumentele care au servit la aplicarea acestor temeiuri, ignorând prevederile art. 384 alin. (3) Cod de procedură penală unde este prevăzut că: „Sentința instanței de

judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată”, prevederi ce sunt valabile și pentru instanța de apel;

- instanța de apel justificat a apreciat circumstanțele, dar pedeapsa stabilită nu a fost apreciată în coroborare cu fapta comisă și consecințele acesteia, de personalitatea inculpatului, nu a ținut cont de caracterul și gradul de pericol social al infracțiunii comise;

- instanța de apel a ignorat prevederile art. 75 Cod penal, conform cărora persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în partea specială a Codului penal și în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a acestui cod;

- circumstanțele comiterii infracțiunii și comportamentul inculpatului denotă că cel mai eficient mijloc de corectare a acestuia este pedeapsa cu închisoare, această concluzie derivând și din gravitatea faptei comise și de pericolul social al acesteia;

- raportând la aspectele de individualizare a pedepsei, reieșind din cerințele legislației penale referitor la aceasta, apreciind circumstanțele cauzei penale și a faptei imputate inculpatului consideră oportună evaluarea juridică, socială a acțiunilor acestuia, sub aspectul prejudiciului cauzat relațiilor sociale ocrotite de legea penală, pentru încălcarea cărei a fost adus în fața instanței de judecată;

- instanța de fond, cât și cea de apel nu au ținut cont de gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de comportamentul inculpatului în momentul comiterii infracțiunii și după consumarea ei, de personalitatea lui, pronunțând hotărâri neîntemeiate;

- decizia adoptată în prezenta cauză penală, la motivarea stabilirii pedepsei contravine prevederile art. 394 alin. (2) pct. 3) Cod de procedură penală, deoarece nu cuprinde motivele de aplicare a pedepsei mai ușoară și motivele de aplicare a pedepsei cu suspendare condiționată a executării ei;

-concluziile instanței de fond și celei de apel, la capitolul individualizării pedepsei stabilite inculpatului sunt greșite și în contradicție cu probatoriul administrat la etapa urmăririi penale și cercetării judiciare, neconforme scopului legii penale și principiului individualizării răspunderii penale și pedepsei penale.

În drept, recurentul își întemeiază recursul declarat în baza art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1<sup>1</sup>) Cod de procedură penală, Partea vătămată și reprezentantul acesteia au depus referință privind opinia asupra recursului declarat, indicând că sunt de acord cu recursul declarat, deoarece inculpatul nu și-a îndeplinit obligațiunile și nu a achitat prejudiciile.

8. Judecând recursul declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi respins, din următoarele considerente:

Potrivit prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, instanța de recurs judecând recursul, este în drept de al respinge ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate, în cazul în care se constată că recursul nu a fost declarat cu respectarea condițiilor legale (este tardiv sau inadmisibil) ori nu este întemeiat

legal (este nefondat). Recursul este nefondat în cazul când hotărârea atacată este legală, întemeiată și motivată.

Reieșind din prevederile alin. (2) art. 424 Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art. 427 aceluiași Cod.

Așadar, în prezenta speță, procurorul invocă ca temei de casare a deciziei instanței de apel, prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, ce stipulează că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazul când *instanța nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.*

La fel, Colegiul penal reține că autorul recursului este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului și critică decizia adoptată numai referitor la aplicarea pedepsei mai blânde și a suspendării condiționate a executării pedepsei cu închisoare în privința inculpatului, pe o perioadă de probațiune, conform art. 90 Cod penal, considerând că nu este proporțională cu gravitatea infracțiunii săvârșite și vinovăția autorului.

În urma studiului lucrărilor dosarului, în opinia Colegiului penal, nu și-au găsit confirmarea temeiurile pentru recurs invocate, în prezenta speță, deoarece instanțele de fond și-au motivat întemeiat soluțiile adoptate, acordând deplină eficiență prevederilor art. 61, 75 Cod penal, art. 364<sup>1</sup> Cod de procedură penală, la soluționarea chestiunii cu privire la individualizarea pedepsei inculpatului și nu au admis careva erori, stabilindu-i întemeiat în limitele sancțiunii normei de care a fost recunoscut vinovat și ținând cont de prevederile art. 78 Cod penal, pedeapsa de 2 ani și 8 luni închisoare, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoare, conform art. 90 Cod penal, pe o perioadă de probațiune de 1 an.

Opozant celor invocate de recurent, la capitolul modului de executare a pedepsei inculpatului, aplicându-i dispozițiile art. 90 Cod penal, instanța de recurs relevă, că în cazul săvârșirii unei infracțiuni, instanța de judecată este singura în măsură să înfăptuiască nemijlocit acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a comis infracțiunea, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

Pedeapsa aplicată inculpatului trebuie să fie echitabilă, legală și individualizată, capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii penale și pedepsei penale, potrivit art. 61 Cod penal, în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a Codului penal și stabilirea pedepsei în limitele fixate în partea specială.

În același rând, instanța de recurs menționează că, conform art. 75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a prezentului Cod. Așadar, persoanei declarate vinovate trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia

persoana se declară vinovată, iar după caz, instanța este în drept să aplice și prevederile Părții generale a Codului penal, în special a dispozițiilor art. 90 Cod penal.

Reieșind din prevederile art. 61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului și se aplică persoanelor care au săvârșit infracțiuni, cauzând anumite lipsuri și restricții drepturilor lor, având drept scop restabilirea echității sociale, corectarea acestuia, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea condamnaților, cât și din partea altor persoane. Totodată, executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice sau să înjosească demnitatea persoanei condamnate.

Instanța de judecată trebuie să aleagă și să aplice acel tip și acea mărime a pedepsei care vor fi cele mai eficiente pentru atingerea scopului legii. Pedeapsa mai aspră, în limitele prevederilor articolului, poate fi stabilită numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului scontat.

Sanctiunea art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, în baza căruia inculpatul a fost condamnat, la momentul comiterii infracțiunii prevedea pedeapsa cu închisoare de la de la 3 la 7 ani cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de pînă la 4 ani, clasificându-se ca infracțiune gravă, potrivit art. 16 alin. (4) Cod penal.

Conform alin. (1) art. 90 Cod penal, *dacă, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție și de cel mult 7 ani pentru infracțiunile săvârșite din imprudență, instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicând numai decît în hotărâre motivele condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei și perioada de probațiune, sau după caz termenul de probă, iar aceste prevederi potrivit dispoziției alin. (4) al aceleiași norme nu se aplică în cazul persoanelor care au săvârșit infracțiuni deosebit de grave și excepțional de grave, precum și în cazul recidivei periculoase și deosebit de periculoase.*

Revenind la prezenta speță, Colegiul atestă că, inculpatul a fost condamnat în baza art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, la 2 ani și 8 luni închisoare.

Respectiv, după ce a stabilit pedeapsa potrivit tuturor criteriilor generale de individualizare a pedepsei, continuând operațiunea de individualizare cu privire la săvârșirea infracțiunii, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, instanța de judecată poate dispune neexecutarea pedepsei aplicate vinovatului. Astfel, suspendarea condiționată, ca mijloc de individualizare a pedepsei, conferă instanței de judecată posibilitatea ca, pe lângă stabilirea quantumului pedepsei, să se pronunțe și asupra modului de executare.

În cauza suspusă judecării, instanțele de fond au conchis, că inculpatului Gricalovschi O., urmează a-i fi aplicate prevederile art. 90 Cod penal și a-i suspenda condiționat executarea pedepsei cu închisoare, menționată mai sus, pe o perioadă de probațiune de 1 an.

Condițiile privind acordarea suspendării condiționate a executării pedepsei prevăzute de art. 90 Cod penal se referă la: pedeapsa aplicată și natura infracțiunii, circumstanțele cauzei și persoana infractorului, aprecierea instanței că scopul poate fi atins și fără executarea acesteia.

Derivând din condițiile ce vizează pedeapsa aplicată și natura infracțiunii prevăzute în alin. (1) și alin. (4) art. 90 Cod penal, se atestă faptul incidenței acestora la prezenta speță și anume că este stabilită o pedeapsă cu închisoare pentru o infracțiune săvârșită din imprudență față de urmările prejudiciabile, și nu este una ce se atribuie la infracțiuni deosebit de grave și excepțional de grave, precum nu este prezentă și nici recidiva.

La circumstanțele cauzei, instanța de recurs menționează, că instanțele de fond nu au reținut careva circumstanțe agravante, totodată inculpatul s-a căit sincer, iar portivit declarațiilor reprezentantului legal al părții vătămate, Gricalovschi O. a reparat parțial prejudiciul material produs prin infracțiune, iar potrivit recipisei anexate la materialele cauzei, prejudiciul moral produs prin infracțiune în mărime de 1000 euro.

Cât privește persoana celui vinovat, din materialele cauzei se atestă că inculpatul se caracterizează pozitiv, la evidența medicului narcolog și psihiatru nu se află, anterior nu a fost judecat.

O altă condiție prevăzută expres în alin. (1) art. 90 Cod penal, este aprecierea instanței că scopul poate fi atins și fără executarea acesteia. Astfel, este prerogativa instanței de judecată să aprecieze că scopul pedepsei poate fi atins și fără executarea efectivă a acesteia, ținând cont de totalitatea condițiilor expres prevăzute de lege la formarea unei astfel de convingeri. Reieșind din conținutul hotărârilor judecătorești ale instanțelor de fond, Colegiul penal consideră că acestea întemeiat au concluzionat despre posibilitatea aplicării prevederilor art. 90 Cod penal, învederând caracteristica pozitivă a inculpatului, faptul că a comis o infracțiune din imprudență față de urmările prejudiciabile, anterior nu a fost condamnat, împrejurări ce a permis instanței de a da dovadă de clemență față de acesta, evitându-se, astfel, neajunsurile pe care le poate atrage contactul cu mediul din penitenciar.

Referitor la argumentul de bază invocat de procuror în recursul declarat, precum că inculpatul nu a restituit prejudiciul material cauzat, din care motiv nu poate fi aplicată suspendarea condiționată a executării pedepsei potrivit art. 90 Cod penal, Colegiul penal, în prezenta speță nu îl va considera suficient pentru a interveni în hotărârile judecătorești ale instanțelor de fond, în vederea excluderii aplicării prevederilor art. 90 Cod penal.

Ținând cont de toate împrejurările cauzei, având în vedere atât principiul umanismului, prevăzut de art. 4 Cod penal, cât și prevederile art. 61 alin. (2) Cod penal, instanța de recurs consideră că nu este rațională executarea pedepsei reale cu închisoarea de către inculpat, iar instanța de apel just a conchis de a menține aplicarea în privința acestuia a prevederilor art. 90 Cod penal, fiindu-i suspendată condiționat executarea pedepsei pe o perioadă de probațiune de 1 an, deoarece careva interdicții la aplicarea acestei norme nu se atestă.

Astfel, instanța de recurs apreciază că, la stabilirea modalității de executare a pedepsei, instanțele de fond au acordat deplină eficiență prevederilor art. 61, 75 Cod penal, constatând că pedeapsa aplicată va fi echitabilă faptei infracționale comise, ce corespunde normelor legale și va atinge scopul de corectare și reeducare a inculpatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, ca urmare, nefiind justificată solicitarea recurentului privind excluderea aplicării dispozițiilor art. 90 Cod penal, în privința lui Gricalovschi O.

Din considerentele menționate, Colegiul penal conchide, că în cauza dată nu și-au găsit confirmarea temeiurile de recurs la care face referire recurentul și nu sânt motive de a interveni în soluția adoptată, fiindcă hotărârea instanței de apel cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, iar pedeapsa aplicată inculpatului a fost individualizată potrivit legii.

Având ca reper cele menționate supra, Colegiul penal concluzionează că recursul declarat de către procuror, este neîntemeiat și urmează a fi respins ca inadmisibil.

9. În conformitate cu art. art. 434, 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

#### DECIDE:

Se respinge ca inadmisibil recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Sâli Radu, cu menținerea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 noiembrie 2018, în cauza penală privindu-l pe **Gricalovschi Oleg Xxxxx**.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la data de 05 martie 2020.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecător

Cobzac Elena

Judecător

Toma Nadejda

Judecător

Țurcan Anatolie

Judecător

Boico Victor

**O p i n i e s e p a r a t ă**  
**a judecătorului Cobzac Elena**

Conform art. 339 alin (7), 340 alin (3) Cod de procedură penală în cauza penală  
privindu-l pe **Gricalovschi Oleg Xxxxx**.

1. Prin decizia Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 04 februarie 2020, a fost respins ca inadmisibil recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Sâli Radu, cu menținerea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 noiembrie 2018, în cauza penală privindu-l pe Gricalovschi Oleg Xxxxx.

2. Am semnat cu respect decizia, dar, cu privire la soluția adoptată, exprim dezacordul cu majoritatea completului de judecată, deoarece consider că recursul ordinar declarat de procuror, urma a fi admis, casată parțial decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 noiembrie 2018, în partea individualizării pedepsei, cu dispunerea rejudecării cauzei în această parte de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, în rest să fie menținută decizia.

Consider, că instanța de apel corect a determinat circumstanțele de fapt și de drept, just ajungând la concluzia că inculpatul a săvârșit infracțiunea imputată și corect a încardat acțiunile acestuia în baza art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal.

Verificând legalitatea deciziei instanței de apel sub aceste aspecte, constat că această instanță, la examinarea apelurilor, în partea individualizării pedepsei, nu a respectat întru totul prevederile art. 414 alin. (1), 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, la fel instanța de apel la judecarea cauzei nu a examinat-o sub toate aspectele și nu a dat răspuns la motivele esențiale invocate, în ordine de apel.

Consider că, argumentele din recursul procurorului urmau a fi admise, deoarece din analiza hotărârii contestate, se atestă faptul că, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra celor mai esențiale motive invocate în ordine de apel privind blândețea pedepsei, unde a fost pus pentru discuție în instanța de apel, argumentul principal cum ar fi:

- *la stabilirea pedepsei inculpatului Gricalovschi O. în baza art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, nu s-a ținut cont de faptul că, acesta a săvârșit o infracțiune gravă, deși din imprudență, dar soldată cu cauzarea de vătămări corporale grave lui Pleșco A., care se deplasa regulamentar, pe trecerea de pietoni. Trecerea de pietoni fiind spațiul destinat pentru deplasarea în siguranță a pietonilor, pedeapsa stabilită este prea blândă și astfel sentința urmează a fi casată.*

Argumentul enunțat mai sus constituie fondul apelului și asupra căruia instanța de apel era obligată să se pronunțe motivat, deoarece în viziunea apelantului, acest motiv ar putea răsturna soluția adoptată de prima instanță și afecta temeinicia acestei hotărâri.

Așa cum se observă din partea descriptivă a deciziei atacate, instanța ierarhic inferioară nu s-a expus asupra motivului esențial menționat mai sus, fără o fi făcută o analiză sau o argumentare din care considerentele alegațiile nominalizate sânt respinse sau

apreciate ca neîntemeiate, limitându-se cu expunerea unor fraze generale, precum că: „În sentință se cuprind datele privind persoana inculpatului, gravitatea infracțiunii săvârșite și circumstanțele care influențează asupra pedepsei, fiind luate în considerație la stabilirea categoriei și măsurii de pedeapsă, astfel prima instanță corect a concluzionat că atingerea scopului pedepsei se v-a asigura prin aplicarea închisorii cu suspendarea condiționată a executării pedepsei, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport.”, fără a se expune asupra principalului motiv invocat în apel referitor la blândețea pedepsei.

Totodată, consider că instanța de apel nu a ținut cont de faptul că sancțiunea art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, în baza căruia inculpatul a fost condamnat, la momentul comiterii infracțiunii prevedea pedeapsa cu închisoare de la 3 la 7 ani, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de pînă la 4 ani, clasificându-se ca infracțiune gravă, potrivit art. 16 alin. (4) Cod penal. Revenind la prezenta speță, se atestă că, ținând cont de prevederile art. 364<sup>1</sup> Cod de procedură penală, inculpatul a fost condamnat în baza art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, la o pedeapsă mai aproape de **limita minimă de 2 ani și 8 luni închisoare**. La fel, instanțele de fond au conchis, că inculpatului Gricalovschi O., urmează a-i fi aplicate prevederile art. 90 Cod penal și a-i suspenda condiționat executarea pedepsei cu închisoare, menționată mai sus, pe o perioadă de probațiune **de 1 an**, fără a ține cont de toate circumstanțele cauzei și anume de faptul că, infracțiunea a fost soldată cu cauzarea de vătămări corporale grave părții vătămate Pleșco A., în urma cărora capacitatea de muncă a acestuia a fost redusă considerabil, ultimul fiind o persoană tânără, iar în momentul tamponării se deplasa regulamentar, pe trecerea de pietoni, totodată inculpatul nu a restituit integral prejudiciul cauzat acestuia.

Astfel, așa cum se observă din partea descriptivă a deciziei atacate, instanța ierarhic inferioară nu s-a expus asupra motivelor esențiale invocate de procuror în apel, privind blândețea pedepsei în raport cu toate circumstanțele cauzei și cu faptul, dacă prin pedeapsa aplicată de prima instanță va fi atins scopul pedepsei penale, prevăzut la art. 61 alin. (2) Cod penal și anume restabilirea echității sociale și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane.

Pentru aceste motive am optat pentru soluția de admitere a recursului ordinar declarat de procuror, cu casarea parțială a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 noiembrie 2018, doar în partea individualizării pedepsei, cu remiterea cauzei la rejudecare în această parte.

Copia corespunde originalului,  
Judecătorul

Cobzac Elena